

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๑๖.๓/ว ๑๙๙๙

กรมบัญชีกลาง
เลขรับ..... ๖๖๕
วันที่..... ๒๐ เม.ย. ๒๕๖๔
เวลา..... ๑๐.๕๐ น.

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน
เรียน อธิบดีกรมบัญชีกลาง

- อ้างอิง ๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๖.๒/ว ๓๓๙ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๖.๒/ว ๓๒๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๒
๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๖.๒/ว ๔๕ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน
ตามหนังสือที่อ้างอิง ๑ - ๓ กรมบัญชีกลางดำเนินการตรวจสอบข้อมูลการเบิกจ่าย
ค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง พบว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวบางรายมีการเข้ารับบริการ
รักษาพยาบาลข้าราชการประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่ง
ในเวลาใกล้เคียงกัน และได้รับยาประเภทเดียวกันจนมีปริมาณยาสะสมเป็นจำนวนมาก กรมบัญชีกลางจึงได้ระงับ
การใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงของบุคคลดังกล่าว และให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการทางวินัย
แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเข้าข่ายเจตนาทุจริต นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อเป็นการควบคุมการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล
ให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม และผู้ป่วยได้รับการรักษาพยาบาลตามความจำเป็น เหมาะสม
ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความนัยมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง
แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควร
ดำเนินการ ดังนี้

๑. ยกเลิกหนังสือตามอ้างอิง ๑ - ๓
๒. กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิ
และการเรียกคืนเงิน ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ซึ่งมีหลักการสำคัญ
โดยสรุป ดังนี้

๒.๑ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลข้าราชการประเภทผู้ป่วยนอก
ณ สถานพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่ง และได้รับยาประเภทเดียวกันจนมีปริมาณยาสะสม
เป็นจำนวนมากเกินขนาดที่ให้ผลการรักษาในแต่ละโรค (Therapeutic Dose) หรือเกินกว่าจำนวน
ที่กรมบัญชีกลางกำหนด ถือเป็นการใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการเพื่อเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล
เกินสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒ ผู้มีสิทธิ...

กรมบัญชีกลาง

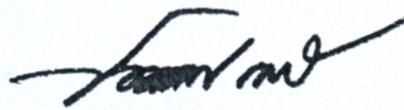
๒.๒ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว มีพฤติกรรมการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ในระบบเบิกจ่ายตรงผิดปกติ กรมบัญชีกลางจะดำเนินการระงับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของบุคคลดังกล่าว ในระบบเบิกจ่ายตรงโดยทันที นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งให้ส่วนราชการ ต้นสังกัดดำเนินการสอบข้อเท็จจริงของบุคคลดังกล่าว หากเข้าข่ายการทุจริต หรือการกระทำความผิด ทางอาญา ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการทางวินัย (ถ้ามี) และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย กับบุคคลดังกล่าวต่อไป กรณีข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าเป็นการทุจริต กรมบัญชีกลางจะอนุญาตให้สามารถใช้สิทธิ ในระบบเบิกจ่ายตรงประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการ จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นการควบคุม พฤติกรรมของบุคคลดังกล่าว

๒.๓ สถานพยาบาลของทางราชการ หากตรวจสอบพบว่ามี การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ของผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวในระบบเบิกจ่ายตรงโดยไม่ปรากฏข้อมูลในเอกสารว่าผู้มีสิทธิหรือบุคคล ในครอบครัวมารับบริการจริง นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินจากสถานพยาบาลของทางราชการแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งส่วนราชการต้นสังกัดให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐรายใดมีพฤติกรรมทุจริตใช้ระบบเบิกจ่ายตรงแสวงหาผลประโยชน์ ให้ดำเนินการสอบสวน ทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว

๒.๔ การเรียกคืนเงินค่ารักษาพยาบาลที่เบิกเกินสิทธิ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดมีหน้าที่ ติดตามเรียกคืนเงินค่ารักษาพยาบาลที่เบิกเกินสิทธิจากผู้มีสิทธิ และนำเงินดังกล่าวส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามที่กรมบัญชีกลางแจ้ง กรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิได้ ขอให้ดำเนินการบังคับชำระหนี้ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนำเงินส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด ผู้รับบำนาญ ในสังกัด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กองสวัสดิการรักษายาบาล

กลุ่มงานกำกับและตรวจสอบระบบสวัสดิการรักษายาบาล

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๓๖๖

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๐๒

กรมบัญชีกลาง

เรียน หัวหน้ากลุ่มงานสุบรรณ
เพื่อทราบก่อน.....
กอง/ศูนย์/สถาบัน/กลุ่ม/คลังเขต/คลังจังหวัด

นรณ

๒๐ เม.ย. ๖๕

**หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน**

ด้วยกรมบัญชีกลางตรวจสอบพบว่า มีผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวบางรายเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงผิดปกติ กล่าวคือ มีการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่งในระยะเวลาใกล้เคียงกัน และมีการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลสูงผิดปกติ โดยมีการเบิกจ่ายซ้ำซ้อนและมีปริมาณสะสมมากเกินความจำเป็น เพื่อเป็นการควบคุมการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม ดังนั้น จึงเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมบัญชีกลาง โดยได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน”

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์นี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์นี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์นี้แทน

ข้อ ๔ ในหลักเกณฑ์นี้

“ผู้มีสิทธิ บุคคลในครอบครัว” หมายถึง ผู้มีสิทธิ บุคคลในครอบครัว ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ส่วนราชการต้นสังกัด” หมายถึง ส่วนราชการระดับกรมที่ผู้มีสิทธิสังกัด

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายถึง สถานพยาบาลซึ่งเป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์การมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กรุงเทพมหานคร สภากาชาดไทย และองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โรงพยาบาลประสานมิตร และสถานพยาบาลอื่น ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวดที่ ๑

การเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิ

ข้อ ๕ กรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับบริการรักษาพยาบาลข้าราชการ ประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่ง และได้รับยาประเภทเดียวกัน จนมีปริมาณยาสะสมเป็นจำนวนมากเกินขนาดที่ให้ผลการรักษาในแต่ละโรค (Therapeutic Dose) หรือเกินกว่าจำนวนที่กรมบัญชีกลางกำหนด ถือเป็นการใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการเพื่อเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลเกินสิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวดที่ ๒ ...

หมวดที่ ๒

การระงับสิทธิ และการคืนสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง

ข้อ ๖ กรณีกรมบัญชีกลางตรวจสอบพบว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว มีพฤติกรรมการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงผิดปกติ กล่าวคือ มีการเข้ารับการรักษาพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวกันหรือหลายแห่งในระยะเวลาใกล้เคียงกัน มีความถี่ในการเข้ารับบริการที่ผิดปกติ มีการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลสูงผิดปกติ เป็นต้น กรมบัญชีกลางจะดำเนินการ ดังนี้

(๑) ระงับการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลของบุคคลดังกล่าวในระบบเบิกจ่ายตรงโดยทันที ซึ่งผู้มีสิทธิยังคงสามารถนำใบเสร็จรับเงินค่ารักษายาบาลของตนเองหรือบุคคลในครอบครัวมายื่นเบิกจากส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกแล้วแต่กรณี

(๒) แจ้งส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกของบุคคลดังกล่าวทราบ และหากผู้มีสิทธินำใบเสร็จรับเงินค่ารักษายาบาลของตนเองหรือบุคคลในครอบครัว ตาม (๑) มายื่นเบิก ณ ส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกแล้วแต่กรณี ส่วนราชการจะต้องเรียกรายละเอียดรายการยาที่เบิกเพิ่มเติมประกอบเอกสารการเบิกจ่าย หากไม่มีเอกสารดังกล่าวจะไม่สามารถเบิกค่ารักษายาบาลได้ และเมื่อส่วนราชการอนุมัติให้ผู้มีสิทธิเบิกค่ารักษายาบาลแล้ว จะต้องจัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงินพร้อมรายละเอียดการรักษาพยาบาลให้กรมบัญชีกลางทราบโดยด่วนด้วย

(๓) กรมบัญชีกลางอาจส่งเรื่องให้ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น เพื่อประกอบการวินิจฉัย

ข้อ ๗ กรณีกรมบัญชีกลางตรวจสอบรายละเอียดค่ารักษายาบาลและเอกสารประกอบการเบิกจ่ายของบุคคลที่ถูกระงับสิทธิตามข้อ ๖ พบว่า บุคคลดังกล่าวมีการเบิกค่ารักษายาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงเกินสิทธิ นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวมีเจตนาทุจริต ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่บุคคลดังกล่าว

(๒) กรณีเป็นบุคคลในครอบครัวของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ รู้เห็นและมีเจตนาทุจริต ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ

(๓) กรณีเป็นผู้รับเบี้ยหวัด ผู้รับบำนาญ หรือบุคคลในครอบครัวของผู้รับเบี้ยหวัด ผู้รับบำนาญ และบุคคลตาม (๑) (๒) หากข้อเท็จจริงใดเข้าข่ายการกระทำความผิดทางอาญาต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

ข้อ ๘ กรณีกรมบัญชีกลางตรวจสอบพบว่า สถานพยาบาลของทางราชการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลของผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวในระบบเบิกจ่ายตรงโดยไม่ปรากฏข้อมูลในเอกสารว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวมารับบริการจริง นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินจากสถานพยาบาลของทางราชการแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งส่วนราชการต้นสังกัดให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐรายใดมีพฤติกรรมทุจริตใช้ระบบเบิกจ่ายตรงแสวงหาผลประโยชน์ ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว

ข้อ ๙ กรณีดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดตามข้อ ๖ ข้อ ๗ ไม่พบการเบิกจ่ายที่ส่งไปในทางทุจริต กรมบัญชีกลางจะอนุญาตให้บุคคลดังกล่าวสามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการ จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นการควบคุมพฤติกรรม โดยให้ผู้มีสิทธิแสดงเจตนาเลือกสถานพยาบาลของทางราชการที่ประสงค์จะขอใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงของตนเองหรือบุคคลในครอบครัว ณ ส่วนราชการต้นสังกัด และให้ส่วนราชการต้นสังกัดแจ้งเป็นหนังสือมายังกรมบัญชีกลาง เพื่อดำเนินการคืนสิทธิสวัสดิการรักษายาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง หากบุคคลดังกล่าวนำไปเสร็จรับเงินค่ารักษายาพยาบาลมายื่นเบิก ณ ส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกแล้วแต่กรณี ให้ส่วนราชการปฏิบัติตามข้อ ๖ (๒)

กรมบัญชีกลางจะติดตามพฤติกรรมการใช้สิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง เป็นระยะเวลา ๑ ปี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอนุญาตให้ใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรง ณ สถานพยาบาลของทางราชการทุกแห่ง

หมวดที่ ๓

การเรียกคืนเงิน และการนำเงินส่งคืนคลัง

ข้อ ๑๐ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดมีหน้าที่ติดตามเรียกคืนเงินค่ารักษายาพยาบาลที่เบิกเกินสิทธิจากผู้มีสิทธิ และนำเงินดังกล่าวส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามที่กรมบัญชีกลางแจ้ง

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ส่วนราชการต้นสังกัดไม่สามารถเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิได้ ขอให้ดำเนินการบังคับชำระหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนำเงินส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

